

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878
NO. 295. - STEV. 295.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1923, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 17, 1930. - SREDA, 17. DECEMBRA 1930

TELEFON: CHELSEA 3878
VOLUME XXXVIII - LETNIK XXXVIII

OSEMNAJSTI AMENDMENT PROGLAŠEN NEUSTAVNIM

PO MNENJU SODNIKA CLARKA GA ZAMOREJO POTRDI EDINOLE DRŽAVNE USTAVNE KONVENCIJE

Ta značilna izjava je bila podana tekom procesa proti uradniku, ki je transportiral pivo. — Zadeva bo šla najbrž pred zvezno najvišje sodišče. Izjava je vzbudila v Washingtonu veliko zanimanje, toda najvišji suhaški uradniki je nočejo komentirati.

Zvezni sodnik William Clark je včeraj v Newarku, N. J., izjavil, da je bil 18. (prohibicijski) amendment sprejet no nepostaven način ter da je vsled tega neveljaven.

Njegova razsodba temelji na principu, da zamorejo tak amendment uveljaviti le državne ustavne konvencije, ne pa zakonodaje posameznih držav.

Ta nadvee značilna izjava je bila podana tekom procesa proti uradniku Williamu Sprague, ki je bil obsojen zaradi transportiranja piva. S tem je postala obsodba uradnika Sprague neveljavna.

Zvezni okrajni pravdnik Philip Formann se bo proti temu pritožil in sicer pri najvišjem sodišču v Washingtonu.

Odločitev sodnika Clarka je bila podana v 1500 besedah. Po njegovem mnenju spada zadeva v področje politične znanosti ter se tiče principov razsodne vlade.

WASHINGTON, D. C., 16. dec. — Clarkova izjava je povzročila v Washingtonu veliko zanimanje. Najodličnejši suhači, kot sta na primer pomožni generalni pravdnik Youngquist in prohibicijski ravnatelj Woodcock, niso hoteli izjave komentirati.

V poslanski zbornici je rekel poslanec Beck iz Pennsylvanije: — Obžalovati je treba, da najvišje sodišče ni vpoštevalo te točke, ko se je bavilo s prohibicijskimi zadevami leta 1920.

Senator Sheppard, oče osemnajstega amendinga, pravi, da je bila ta zadeva že pred davnim časom rešena.

Amendment k ustavi je mogoče na dva načina ratificirati, bodisi potom državnih zakonodaj ali pa potom državnih konvencij. Ponavadi si izberejo prvo pot, kar se je zgodilo tudi pri osemnajstem amendingu.

Zastopnik Antisalonke Lige je rekel: —

— Ako je po Clarkovem zatrdilu osemnajsti amendment neveljaven, je neveljaven tudi devetnajsti amendment (ki daje ženskam volilno pravico), ker je bil sprejet na isti način.

MAŠČEVANJE PO ŠESTIH LETIH

CHICAGO, Ill., 16. decembra. — Čisto navaden paj je povzročil, da se nahaja Charles Zeba v zaporu, njegova žena pa v postelji, ker se je hudo prehladila.

Žena je izpovedala sledeče:

— Pred kakimi šestimi leti, kmalu po poroki, sem mu spekla paj. Jedel je, pri tem je pa čudno zavijal oči. Končno je izjavil: — Ti, ta paj je pa nekaj strašnega.

Nato sva se začela pripraviti. Kmalu sem pozabila na ta dogodek, toda izza onega časa nisem več pekla pajev. Sinoči je prišel precej pozno domov. Odprl je pipo, me prijel ter držal mojo glavo, da je kakih pet minut tekla nanjo mrzla voda. — Za božjo voljo, — sem ga vprašala, — kaj počneš?

To je zastran paja, — je odvr-

nil, — ki si mi ga spekla pred šestimi leti. Ti si morda že pozabila, toda jaz ne bom nikdar pozabil. Od onega časa imam izpriden želodec.

VZTRAJNI TATOV

LA PORTE, Indiana, 16. decembra. V tukajšnjem mestu je farmer Elmer Zellers kupoval božične darove. Ko je vse nakupil, je pustil avtomobil na cestnem vogalu in šel se v mesnico po meso. Vrnivši se z mesom, je opazil, da so mu bili iz avtomobila ukradeni vsi božični darovi. Peljal se je na policijsko stražnico in prijavil tatvino. Ko je prišel iz stražnice in stopil v avtomobil, je opazil, da so mu tatovi medtem tudi meso ukradli. Če je dospel srečno domov, ali če so mu tatovi medpotoma tudi avtomobil ukradli, poročilo ne omenja.

PREDSEDNIK MACHADO NAJ RESIGNIRA

Dosti študentov in profesorjev je odpotovalo v notranjost dežele, da se izogonejo aretaciji. — Preiskovalni sodnik je odstopil.

HAVANA, Cuba, 16. decembra. — Trgovske skupine, poklicne ter delavske organizacije so bile naprošene v manifestu dijakov, naj podpisajo zahtevo za odstop diktatorja ter predsednika Machade.

Narodna konfederacija je že sklicala posebno zborovanje, da zavzame stališče v tej stvari.

Medtem pa je vlada izdala odredbe proti dijakom ter profesorjem narodnega vseučilišča. Dosti znanih odvotnikov, zdravnikov ter pol tikov, ki so podpisani, je že odpotovalo v notranjost dežele, da se izogonejo aretacijam.

Minister za vzgojo, general Molinet, je objavil, da ne bodo učitelji vseučilišča, višjih ter elementarnih šol, ki so podpisali manifest, ne le odpuščeni, temveč jim ne bodo izplačali zaostalih ter tekočih plač.

Od vlade vpripravljen preiskava "komunistične in vsaške delavnosti" se je popolnoma zvođenela.

Na osebni vlak so oddali danes strele, ko je vozil skozi Campo Florido. Napadalec ni bilo mogoče ugotoviti.

Potnikov se je lotilo veliko razburjenje, ko so bila razbita okna od streliv. Neki potnik je bil baje ranjen.

STROGI SODNIK V PASTI

MAMARONECK, N. Y., 16. dec. — Policist Thomas Langan je opazil v soboto na Mamaronck Ave., avtomobil, ki je vozil v velikih krivuljah. Voznika je pozval, naj ustavi, česar pa ni hotel — kaj storiti. Ustavil je šele na ponovno odločno povelje. Možakarja, ki je bil precej nacikan, je odvedel v policijsko stražnico, kjer se je legitimiral kot mirovni sodnik William D. Leeds, eden najstrožjih in brezobzirnih sodnikov, kar jih je v tej okolici.

V petek se bo moral zagovarjati, ker je vozil avtomobil v pijanem stanju.

DRUŽINSKA TRAGEDIJA

Baje je izvršila dejanje po prepiru v silobranu. Tako že vsaj domneva okrajni pravdnik.

Po večernem, strogem zaslišanju je priznala 35-letna Mrs. Margareta Vacca, da je ustrelila ponoči svojega moža, Aniella Vacca.

Vacca so našli v kuhinji njegovega stanovanja mrtvega. Žena je sporočila, policiji, da se je odgrala tragedija, ko so bili njeni štirje otroci v kinogledišču. Kljub temu pa ni mogla najti policijske nobene orožja ali znaka katerega prejšnjega boja.

15-letna pastorka Kristina Gordinoro je spala tekom umora. Videla je očeta zadnjikrat v kuhinji v družbi dveh prijateljev.

Soglasno s poročilom okrajnega pravdnika se je odigral dogodek takole:

Vacca je tekom dne večkrat udaril svojo ženo ter izustil pretnje tudi ko se je vrnil.

Potem ko je spravila otroke spat, je planil Vacca zopet proti nji ter jo vlekel za lase skozi kuhinjo. Nato je zgrabil krušni nož ter ji zopet pretil.

Ona pa je zgrabila revolver ter oddala strel, ki ga je usmrtil.

Vacca je bil drugi mož Mrs. Vacca. Prvi mož je padel na italijanski fronti tekom svetovne vojne.

Vacca je imel hčerko iz prvega zakona ter štiri otroke z drugo ženo.

TRGOVINSKA VOJNA

PRAGA, Čehoslovaška, 16. dec. — Med Čehoslovaško in Madžarsko bo izbruhnila vroča trgovinska vojna. Dosedanja pogodba bo ugasnila o polnoči, pogajanja za sklenitev nove pogodbe so se pa razbila.

PILSUDSKI BOLAN

VARŠAVA, Poljska, 16. decembra. Poljski diktator maršal Pilsudski se je danes odpeljal proti Madeiri na Kanarskem otočju. Ker je zadnji čas precej bolehen, so mu zdravniki priporočili, naj preživi že vsaj mesec dni v toplih krajih.

VELIK DAVEK NA PIVO

BERLIN, Nemčija, 16. decembra. Občinska uprava bo podvojila davek na pivo. Gostilničarji ne bodo s tem dosti na izgubi, ker bodo enostavno povišali ceno pijač.

500 KAZNENCEV V NEVARNOSTI

Strojnik "Mariniere" je bil ubit in ves prednji del ladje je bil poškodovan. — 500 jetnikov je dobilo nepričakovan odlog.

LA ROCHELLE, Francija, 16. decembra. — Strašna eksplozija je danes upničila sprednji del ladje "La Mariniere".

Četrty strojnik je bil ubit in vsled povsem nepričakovanega dogodka so dobili kaznenci odlog deportacije.

Zloglasna ladja, ki je zgrajena popolnoma iz železa, je ležala ob pomolu ter se pripravljala za vožnjo na Hudišov otok.

Ferdinand Cuissard, četrti strojnik, je stopil z gorečo svetilko v enega prostorov v prednjem delu. Pli-ni, ki so se zbirali v hermetično zaprtim prostoru, so se uneli s strašno eksplozijo, vsled katere je bil Cuissard raztrgan na koščke. Dele njegovega telesa so našli 150 čevljev stran.

Kurjača Lemicoir je vrgla eksplozijo preko krava v vodo.

Ves prednji del ladje je bil uničen.

Železni drogi celic, kjer se nahajajo posebno nevarni zločinci, so bili zviti vsled sile eksplozije.

Ladja je ležala v pristanišču La Palice, ki je bilo tekom svetovne vojne ameriško izkrcevališče.

Eksplozijo je bilo slišati do kaz-nilnega otoka Re, ki je oddaljen pet milj.

Kampanja senegalskih vojakov je odšla danes na otok, da prepreči možni upor kaznencev.

SENATOR WHEELER ZA MOONEYA IN BILLINGSA

Demokratski senator Burton K. Wheeler iz Montane je zahteval, naj takoj izpuste Mcnneya in Billingsa iz ječe.

— Že večkrat sem dejal, — je izjavil, — da sta po mojem mnenju Money in Billings nedolžna, oziroma da nista kriva, zločina, katerega so jima naprtili. Obsodili in zapri so ju na podlagi lažljivih izpovedi prič. Že štirinajst let sta zaprta in zdaj je čas, da se ju izpusti na svobodo. Ne da bi se vmešal v državne zadeve Californije, pozivam californijskega governorja, naj čimprej mogoče popravi to krivico.

POINCARÉ NEVARNO BOLAN

Zdravnik je prenočil pri njem. — Zbolel je, ko je omedlel pri važni seji senata, ki je sklenil strmoglaviti Tardieuja.

PARIZ, Francija, 16. decembra. Stanje Raymond Poincaréja se je včeraj zvečer tako poslabšalo, da so izjavili njegovi prijatelji, da se bo je najhujšega.

Poincaré je star sedemdeset let, ter je deloma ohromljen.

Dr. Louis Boidin, ki je obiskal bolnika že tekom dneva, je bil zvečer zopet poklican k njegovi bolniški postelji.

Ko je vstopil v majhno hišo bivšega predsednika, je rekel pariškimi časniki prebivalcem. — Ne pričakujte od mene nikakih poročil.

Konzultacijo z vseučiliškim profesorjem je določil dr. Boidin ob sedmih, a bila je preložena na polnoč.

Profesorja so videli pozneje priti iz hiše, a ni hotel podati nikake izjave.

Hiša je bila zaprta vsa noč. Ko je dospel Andrej Tardieu, je zaman zvonil.

CAPONOVA SESTRA SE JE POROČILA

CHICAGO, Ill., 15. decembra. — Danes se je poročila 18-letna Mafalda Capone, sestra proslulega čikaškega gangsterja Alfonsa Capone. Poroka je bila nadvse sijajna. Kitajske iztočne železnice, ni bila Al Capone ni bil navzoč in nihče ne ve, kje se nahaja.

POVODENJ NA TURŠKEM

Preplave v Seyhanu so povzročile strašno škodo. — Domačini beže pred nevarnostjo.

ISTAMBUL, Turčija, 16. decembra. — V južnem delu Turčije so povzročili nalivi velikanske preplave. Posebno porečje Seyhan reke je zelo prizadeto.

V tem ozemlju leže mesta Adana, Mersina in Antaja.

Od Taurus pogorja se vale temni oblaki.

Prebivalstvo vsled tega beži na višje ležeče kraje, kjer bo vsaj za enkrat varno pred povodnjem, ki pretli drugim krajem v dolini.

Ljudje trepetajo ter se skrivajo pred povodnjem, dasiravno vedo, da je to povsem brez koristi.

POZIGALEC SE JE NEVARNO OPEKEL

V Jersey City Medical Center straži policija 26-letnega Alberta Plossa iz Long Branch, N. J. Policija pravi, da je zažgal hišo, v kateri je živel, pri čem je bil pa težko poškodovan pri eksploziji, ki je sledila. Baje je hotel dobiti precej visoko zavarovalnino.

RUSIJA IN KITAJSKA SE NISTA SPORAZUMELI

MOSKVA, Rusija, 16. decembra. Konferenca, ki so se je udeležili kitajski in sovjetski zastopniki in ko je namen je bil uravnati spor glede kitajske iztočne železnice, ni bila uspešna. Kitajska delegacija se je danes odpravila proti domu.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na sadnih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamuda časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljcem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.40	Lir	100	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.80	"	200	\$ 11.50
"	2000	\$ 37.60	"	300	\$ 16.80
"	2500	\$ 46.25	"	500	\$ 27.40
"	5000	\$ 91.50	"	1000	\$ 54.25
"	10.000	\$181.50			

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali v dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam pismenim potom sporazumejo glede načina nakazila.

Najna nakazila izvrjujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov

SAKSER STATE BANK

33 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

Slika nam predstavlja abesinskega kralja Rasa Tafarija s svojim spremstvom, ko je sprejel na kolodvoru v Adias Ababa poljsko delegacijo.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Za celo leto velja list za Ameriko \$7.00
in Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.50
Za pol leta \$3.00 Za inozemstvo za celo leto \$7.00
Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje številke naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3575

POLOŽAJ NA CUBI

Machado, predsednik CUBE, je bil prisiljen izdati odredbe, ki so v vseh ozirih slične vojnemu pravu.

Zastran lepšega ne imenuje vojnega prava po imenu, toda odredbe so tako ostre in vsestranske, da bi niti tekom vojne ne mogle biti ostrejšje.

Kot so se pred par tedni začeli v Havani nemiri, je bilo proglašeno obsedno stanje nad glavnim mestom in okolico.

Zdaj so pa ukinjene vse ustavne svoboščine po vsem otoku, kar je vsekakor dokaz, da je zavlada — že vsaj za Machada — zelo resen položaj.

Že tekom prvih nemirov na Cubi so nekateri zahtevali, da bi ameriška vlada intervenirala. Danes se te zahteve zopet pojavljajo.

Soglasno s takozvanim Plattovim amandmentom, imajo Združene države pravice na Cubi intervenirati, da se vzdrži vlada, ki je zmožna zaščititi življenja, lastnine in osebno svobodo.

Zagovorniki te intervencije zatrjujejo, da vlada, ki je bila ponovno prisiljena proglasiti vojno stanje, ni zmožna zadostiti ustavnim predpisom.

S svojo zadnjo proklamacijo, ki je ukinila vse ustavne svoboščine, si je izjavil predsednik Machado zelo žalostno izpričevalo.

Tak korak je javno priznanje slabosti in pomenja izgubo samozaupanja ter bo le okrepil opozicijo proti Machadu.

Zagovorniki intervencije to v polni meri uvidevajo ter obračajo svoje oči proti Washingtonu in upanju, da bodo tam izpolnili njihove želje.

Dosedaj se ni washingtonska vlada niti na ta niti na oni način izrazila o položaju na Cubi, dasi je rečeno, da Washington z napetostjo sledi tamošnjim razvojem.

Predno se bo washingtonska vlada odločila za intervencijo, se pa mora položaj znatno poslabšati.

Ameriška vlada ima z intervencijami zelo slabe izkušnje.

Vsem je še v spominu Pershingova ekspedicija v Mehiko in njen tragično-komičen konec.

Latinsko-ameriške republike so takorekoč svet zase, in najraje same med seboj poravnajo svoje račune.

Dasi ima Amerika pravico do intervencije na Cubi, ni s tem rečeno, da se mora te pravice poslužiti, dokler se ne pojavi neobhodna potreba.

V splošnem pa ima ameriška vlada baš v sedanjem času doma polne roke dela in opravka.

Ameriškemu narodu bi ne bilo prav nič povolji če bi vlada v sedanjem času poslala svojo armado in mornarico na "izlet" v Karibsko morje.

Monte Carlu grozi polom.

Igralci v Monte Carlu imajo na navadno kakšen načrt, po katerem morajo dobiti. Vendar po teh dobro premišljenih načinih navadno izgube vse svoje imetje do zadnje pare. Pred letom pa se je pojavila v igralnici družba 12 moških, ki so morda res našli pravi način. Igrajo že polnih 11 mesecev po 2 uri dnevno in doslej še niso izgubili niti franka, pač pa vedno odnese iz igralnice manjše vsote. Ker pa se to redno ponavlja dan za dnem občuti ravnateljstvo igralnice to slegubo ter je v velikih skrbeh. Dva najstarejša podjetnika moški je prodajala, da bi igrala še dalje na ta način in je pripravljena vztrajati v Monte Carlu par let, ako bo treba. Ravnateljstvu gre najbolj na živce to, da se drugi igralci ravna po načinu igre teh srečnih 12 moških in tudi dobivajo. Podjetni igralci so že zavohali nervoznost ravnateljstva in so mu ponudili, da kupijo igralnico. Ako bo ravnateljstvo odklonilo ponudbo, bodo pač nadaljevali svojo pametno in premišljeno igro. Izvajatelji ravnarajo s svojim načinom priigrati največji dobiček, ki je v tem primeru igralnica sama, da si tako zaslužijo slabo jama.

Iz Slovenije.

Drug drugega nevarno poškodovala.

Iz Novega mesta poročajo: V Dolenje Laze pri Rožnem dolu so prišli v gostilno pri Mediču razni delavci iz Rahlave vasi, kjer delajo na gozdni žagi in pri gozdnem upravitelstvu. Med njimi sta bila tudi gozdni delavec Koba Matija in 31-letni cirkularist Ščapek Andrej iz Zlatarja na Hrvaškem, ki sta v družbi z drugimi delavci pila. Pozneje je prišlo med njima do prepira. Kmalu sta se sredi gostilne spoprijela in se pričela obdelavati. Koba se je tepel s svojo železovo okovano gorjato, Ščapek pa je poognil nož in zadal Kobetu dve rani. Koba seveda tudi ni prizanašal Ščapku, ki ga je tako oklestil z gorjato, da je ta naposled obležal v nezavesti s tremi lažimi ranami. Oba ranjena so prepeljali v kandijsko bolnico. Državno pravdnstvo bo uvedlo proti obojema preiskavo.

Alojz Gnidca umri.

Ribnici v najširšem smislu je prenehalo 1. decembra biti srce, ki je z neizmerno ljubeznijo objemalo ta lepi kot naše dežele — umrl je Alojz Gnidca.

Rodil se je dne 18. avgusta 1875 bilzu idiličnih Podsten pri Ribnici. Ali uroda ga je že čisto pahnula na vrh Slemen na Hudi konec, potem pa spravila pod streho Rusove hiše v Ribnici. Tu je dobil v zadnjem gospodarstvu tega imena drugega očeta in se z vso vnuemo břitnega in ročnega Ribničana oprijel obodarskega dela.

V šolskih klopeh mu ni bilo usojeno dolgo sedeti, zato pa je napravil življenjsko solo, kakšno more pokazati redki Ribničan. Po vojaških letih v Boki Kotski je 1899 odjadril v Ameriko in čez 3 leta spravil k sebi z Ribnice tovarišico, ki stoji danes po 28 letih srečnega zakonskega življenja kot vdova ob njegovi krsti. Iz Amerike je prišel dvakrat, drugič leta 1913 in se je naslednjega leta naselil v Sodražico kot gostilničar in trgovec s suho robo.

Zadeva z umorjencem v Kosezah

bo v kratkem pojasnjena. Policija pojasnjuje, da je umorjenec 27-letni prekupevalec s staro obleko Small Vojnikovič doma iz Bosanske Dubice. Imenovan je prišel po pošlih v Ljubljano 29. septembra in se nastanil v gostilni "Pri Amerikancu" v Florjanski ulici, kjer so stanovali z njim vred tudi njegovi tovariši. Že istega dne pa je Vojnikovič izginil in niso vedeli, kaj je z njim do najdbe njegovega trupla. Preiskava, ki jo je uvedla policija, sprva ni dosti dosegla, nenadoma pa se je položaj izboljšal, zlasti ko so doznali mrtvega identiteto. Takrat se je tudi izkazalo, da je bil Vojnikovič zadnji opažen v družbi bivšega urednika Josipa L. v Zgornji Šiški. Imenovan je bil aretirani, ravno tako njegova žena. V zvezi z zločinom je bil aretirani dalje še neki krošnjar.

Krvav obračun v kmetijski hiši.

Pred senatom petorice se je vršila razprava o krvavi tragediji, ki je bila izvršena 1. avgusta v Grajenšaku pri Ptuj in katere žrtev je postal posestnik Fran Lesjak. Našli so ga namreč v njegovi sobi mrtvega s popolnoma razbito lobanjo. Nesrečni pohlep po prevzemu posestva, ki je razbil že toliko zakonskih zvez in povzročil toliko gorja, pa je tvoril zopet obzadje strašnega dejanja.

Posestnik Karel in Barbara Rojko sta spomladi leta 1929 ob priliki poroke svoje hčerke Marjete s Franom Lesjakom izročila svoje posestvo v Grajenšaku zetu, pridržala pa sta si dosmrtno gospodarstvo. Od tega dne v Rojkovi hiši ni bilo več mirnega sožitja. Ker je Rojko zaradi nesrečnega razmerja z zetom vedno odlagal z vknjižbo histinske pravice, je postalo razmerje med zakoncem Lesjak od dne do dne slabše. Pretepi in prepri, grožnje s pobojem so bile na dnevnem redu in Lesjak je začel sovražno nastopati proti staršem svoje žete, ki je ponovno pobegnili od njega. V takih primerih je postal Lesjak še posebno besen in dožil je starše, da skrivajo ženo.

Tako je bilo tudi usodnega dne, ko je njegova žena zopet enkrat pobegnila z doma. Med Lesjakom, njegovim tatom in tačo je prišlo zvečer do ostrega prepira in preteke.

nja. Kako se je potem prav za prav odigrala tragedija, menda ne bomo nikoli pojasnjeno. Priše dogodka, ki se je odigral za zaprtimi vrati, sta bila namreč samo zakonca Rojko in pa Lesjak. Lesjak je dobil več udarcev s samokresom ter udarec z motiko na zatilnik ter je bil takoj mrtev.

Njegov tast Karel in tača Barbara sta bila takoj aretirana in je Rojko svoje dejanje tudi priznal s pripombo, da je ravnal v silobranu, češ, da ga je Lesjak napadel s samokresom. Rojkova žena je zanikala vsako krivdo, zlasti da bi ona zapahnila vrata pred dogodkom in da je Lesjaka držala, da se ni mogel brantiti.

Senatu je predsedoval okrožni sodnik dr. Lenard, državno tožilstvo je zastopal dr. Zorjan, obtožnica pa je zagovarjal odvetnik dr. Reisman. Tekom dopoldneva in popoldneva je bilo zaslišanih mnogo prič, ki so za Karla Rojka izpovedale razmeroma ugodno.

Karel in Barbara Rojko sta tudi na sedanjih razpravi vztrajala pri svoji prvotni obrambi. Obramba je trajala do osmih zvečer in je bil Karel Rojko obsojen na deset let ječe, njegova žena Barbara pa na štiri leta strogega zapora.

Obtožnica sodbe se nista sprejela, temveč sta si pridržala rok za premislek.

Ciganski lov za ubijalcem.

Ciganska bitka, ki se je odigrala na Kamnem vrhu pri Novem mestu, je zahtevala dve človeški žrtvi. Hudo ranjeni cigan Miha Brajdič je v novomeški bolnici podlegel poškodbam. Druga žrtev, Jozef Brajdič, se bori s smrtjo in zdravniki imajo malo upanja, da bi ga ohranili pri življenju. Povzročitelj prepira oče Brajdič II. je po krvavem zločinu pobegnil.

Pristasi ubitega Brajdiča pa so sklenili, da ga poiščejo in izroče roki pravice. Pozno vnoč se je odpravilo 6 moških na lov za zločincem. Pravilno so domnevali, da se je zlikovec skril v sosednjem ciganskem taboru, v katerem tabori druga ciganska rodbina Brajdičev. Podali so se proti Kačjemu vrhu, kjer so res našli le še nekaj korakov, so zasledovali ubijalca. Tihno so se spizali do taborišča. Ko so bili oddaljeni le še neka korakov, so zasledovali naglo naskočili zločinca, ga pograbil za roke in noge ter ga hoteli odvesti.

Ostali cigani pa so se zavzeli za tovariša in zopet se je vnela krvava ciganska bitka, v kateri so igrali noži, sekire in puške glavno vlogo. Na bojšču je obležal s prestreljeno nogo drugi Jozef Brajdič, katerega so tovariši proti jutru v samokolnici pripeljali v novomeško bolnišnico. Napadalcu so se sami javili orožništvu, ki vodi nadaljno preiskavo.

Rešitev iz gorčice postelje.

Ponoči okrog 2.10 je opazil stražnik Ivan Rutar na obhodu po Tržaški cesti, da uhaja iz pritičnega stanovanja hiše št. 14 dušeč dim. Ker sta baš tedaj prišla po cesti še dva stražnika, ki sta odhajala iz službe, so vsi trije udili v hišo skozi okno ter našli krojaka Gregorja Hitija v goreči postelji spečega. Hitija so hitro spravili pokonci, nakar so pograbilli gorečo odelo in pernice ter vse skupaj znesli na cesto in po daljšem naporu ogenj zadušili. Kakor sa pozneje dognali, je prišel Hiti, ki so ga rešili gotove smrti, domov nekoliko dobre volje in se vlel v posteljo najbrže s prižgano cigareto.

DVE TRAGEDIJI

V Osijeku sta se te dni odigrali dve tragediji. Zaradi nesrečne ljubezni je skočila z okna prvega nadstropja in se ubila Elvira Levak, hčerka ugledne rodbine, njen ženin Pavle Karner, šef mestnega knjigovodstva, se je pa ustrelil. Njegova želja je bila, da ju pokopljejo v skupni grob, toda Elvirini roditelji tega niso dovolili in so hčerko pokopali v rodbinsko grobnico.

S splinom se je zastrupila 53. letna služkinja Marija Herček iz Sv. Križa pri Varniščinu. Zjutraj so jo našli mrtvo. Vzrok samomora je bil strah pred bolnico. Herčkova je bila namreč že delj časa bolna.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.

Kot je bilo že objavljeno, priredi Slovenski Dom (American Slovenian Auditorium) na 253 Irving Ave., na Silvestrov večer dne 31. decembra veliko veselico. Veselica se vrši v zgornji in spodnji dvorani. Igrala bo izvrstna godba. Za lačne in žejne bo izborno preskrbljeno. Ta zabava je velikega pomena, ker obhajamo ob tej priliki tretjo obletnico ustanovitve Slovenskega Doma. Prejšnje čase smo bili odvisni od tujcev, zdaj smo pa sami svoji gospodari pod lastno streho. Pridite zagotovo na Silvestrov večer ter se sestanite s prijatelji in znanci. Slovenski Dom je naše edino zbirališče.

Začetek zabave ob osmi uri. Vstopnina 50 centov. Garderoba 10 centov.

Vsem skupaj želim vesele božične praznike in srečno Novo leto! Staro ni bilo posebno dobro, zato je najboljšje, da počakamo na Silvestrov večer v Slovenskem Domu novega.

Nasvidenje!

Jakob Slabič tajnik.

Spota.

Dobil sem pismo iz Ljubljane, ki mi je prineslo žalostno vest, da je dne 20. novembra umrla gospa Benedek, soproga 83-letnega učitelja v poklju, Jos. Benedeka. Možak je narodna slovenska korenina, ki je deloval kot nadučitelj v Planini nad sedemindeset let. Odtam je pred vojno odšel v pokoj v Gorico, med vojno se je pa preselil v Ljubljano. Mnogi, zlasti Planinci, ka imajo v dobrem spominu. Enako tudi njegovo soprogo, kajti oba sta bila velika rodoljuba.

Pred kratkim je bil g. Benedek v bolnišnici v Kandiji na Dolenjskem, in komaj se je vrnil nekoliko pozdravljen domov, ga je zadela nova nesreča v obliki smrti njegove žene.

Vam, spoštovani gospod Benedek in Vašim otrokom izrekam iskreno sožalje.

Spominjam se časa, ko ste Vi, gospod Benedek, s svojo soprogo pokopavali svojo hčerko. Takrat sem bil še mlad fant, danes sem pa že precej v letih. Parkrat sem Vas obiskal v Planini, danes pa v duhu sočustvujem z Vami. Tolaži naj Vas misel, da so Vam Vaši dobri otroci v najboljšo pomoč in tolažbo.

Želim Vam, da bi Vas usoda ohranila še dolgo let živga in zdravega!

Matija Pogorelec.

Trafford, Pa.

Prosim cenjeno uredništvo, da vrstijo par vrstic v list Glas Naroda. Mene zanimajo dopisi in jih rad berem, in mislim, da tako tudi vsi čitatelji Glas Naroda. Ne vem, kaj je vzrok, da ne vidim dopisa iz naše nasebine. Najbrž so krive slabe razmere. Tudi jaz sem se podal po devetletnem bivanju v Indijani v Trafford, Pa. Tam so bile jako slabe delavske razmere ali tukaj okoli Pittsburgha so skoro še slabše. Ni mogoče dobiti dela niti za gotov denar. Kapitalisti imajo

poln žep in se za nas delavce dosti ne brigajo. Zato ne svetujem nikomur sem hoditi za delom. Ko bo boljše, bom takoj sporočil.

Tudi starki zima je prišla in trka na vrata. Tu Vam pošiljam 20c za Blaznikovo Pranko. Ker sem naučen od mladih nog nanjo, in bi ne mogel biti brez nje.

Ker se bližajo božični prazniki, želim vsem čitateljem srečne božične praznike in in srečno Novo leto!

Joseph Karin, naročnik.

NESRAMNOST TUJIH

UVOZNIKOV

Praško tržno nadzorstvo je preteklo dni zaplenilo raznim trgovcem več kot 10.000 kg masti, ki je bila uvožena iz Nizozemske in bi se imela prodajati na drobno siromašnim slojem v Pragi. Ta mast je bila nevarna ljudskemu zdravju, ker je bila pridobljena iz crkotine. Mast izdelujejo v Ameriki iz živali, ki so poginile zaradi kakšne bolezni in je namenjena samo v industrijske svrhe, osebno za izdelavo mila. Nizozemski brezvestni spekulant pa so to mast prečistili ter jo poslali v Prago kot pravo jedilno mast. Industrijska tolaža dosega namreč na trgu kvejemu 6 Kč za kilogram, mast za zabelo pa se prodaja v Pragi po 13 Kč. Ta dobiček so hoteli lopovski veletrgovci iz Nizozemske napraviti na stroške siromašnejših Slojev. Na srečo pa je bilo tržno nadzorstvo obveščeno o početju, ker je že prej često zaplenilo slične pošiljke masti iz Nizozemske, ter je nesramnim spekulantom prekrizalo račune. Kako poročajo praški listi, trgovci v Pragi niso vedeli za ostudno početje in so živeli v dobri veri, da bodo odjemalcem ustregli s ceno zabelo.

MLAD ŠTUDENT — ROPAR

Ko se je vračala te dni žena znane berlinskega botanika prof. Rahrenda domov, jo je na stopnicah napadel 14-letni fant in jo pozval z naperjeno pištolo, naj dvigne roke. Gospa Rahrendova je v strahu kriknila, mladi ropar je ustrelil, ne da bi jo za srečo zadetil, nato je pobegnil v jedilnico in tam se zabarikadiriral. Preden so ljudje utegnili sobo odpreti, si je pogнал kroglo v srce in so ga našli že mrtvega. Policija je dognala, da je šlo za sina visokega železniškega uradnika in gimnazista, ki se je bil v zadnjih mesecih vdal pustolovski-mu življenju.

BREZPLACNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nud brezplačen pouk, ki se žele naučiti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 127 East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12., soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 3. do 5., soba št. 413.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Peter Zgaga

Restavrater natakarku, ki bi bil rad sprejet v službo:

— Sprejemam vas samo, če ste zgovorni.

— Bodite brez skrbi, gospod, službo sem izgubil zaradi predolgega jezika.

— Sodnik — Toženec je vam torej dejal, da ste tepen. Je to res?

— Da, gospod sodnik.

—

—

— Kateremu ženskemu krilu daje prednost, dolgemu ali kratkemu?

— Meni je vseeno, naj bo kratko ali dolgo, plačati moram enako.

—

— Če me zavrnete, dušica, ne bom pogledal nobene ženske več.

— Dobro. Ali pa velja vaš sklep tudi za primer, če vas ne zavrnem?

—

— Papa, zakaj se pravi materinski jezik in ne očetovski?

— Zato, ker se materiski bolj rabi.

—

— Tega večnega potikanja po gostilnah sem že sit. Oženim se, da bom imel mir.

— Nikar, jaz se hočem ločiti, ker me žena ne pusti v gostilno.

—

— Jaz občudujem samo močnega, samozavestnega moškega, ki ve kaj hoče, — je rekla lepotica.

— Kaj pa mora hoteli?

— Mene.

—

To anekdoto si pripovedujejo ba-je zdravniki med seboj, kadar nimajo klientov:

Neki M. H. se je peljal s parnikom na katerem je nenadoma razneslo parni kotel. Po nesrečnem naključju je odtrgalo velik kos železa na stroju in ga vrglo s tako silo v stran, da je prodrl telo nesrečnega M. H. in običal v njem in sicer tako, da mu je molela ena polovica iz hrbta, druga pa iz trebuha. Odpeljali so nesrečnega domov in poklicali zdravnika. Odpal mu je žilo in ga vprašal, kje čuti bolečine.

— V trebuhu, — se je glasil obupan odgovor.

— Tako? — Kako se je pa vse to pripetilo?

— Ranjenec je podrobno opisal nesrečo.

— Se je v vaši rodbini kaj takšnega že pripetilo? — je nadaljeval zdravnik.

— Kolikor mi je znano ne. Moj oče in mati sta dočakala visoko starost in nikoli nista bila z ničemer prebedena. Moj brat je zdrav in nikoli ni imel predrtega trebuha. Isto velja za moje sorodnike, nobenega ni doletela taka nesreča.

— Dobro, ti podatki so mi bili potrebni za točno diagnozo. Ali vas boli, če ležite na hrbtu?

— Da, gospod doktor. Sicer pa na hrbtu počeno sploh ne morem ležati.

— Torej morate čutiti enake bolečine, če poskusite ležati na trebuhu, mar ne?

— Res je, gospod doktor, enake bolečine čutim.

— Potemtakem je vam mnogo lažje ležati na boku.

— Da, gospod doktor, to je edina lega, ki je sploh še mogoča.

— Dobro, to zadostuje. Zdaj je treba določiti samo še metodo lečenja. Tu sta samo dve možnosti. Ali pustimo železo v telesu — v tem primeru utegnejo nastati notranje komplikacije — ali pa ga izderemo — v tem primeru je pa nevarnost, da operacije ne preživite. Dragi gospod, tudi veča ima svoje meje: vaša usoda je v vaših rokah. Odločite se sami za prvo ali za drugo metodo lečenja!

— Tako, — je dejal ranjenec po kratkem razmišljanju, — kar pustite železo v telesu.

—

Sosed je prišel k sosedu in mu rekel:

— Povedati vam voram, da je vaš pes večkrat trikrat napadel mojo tačo ter jo ogrizel na rokah in nogah.

— Žal mi je, toda ne morem pomagati — je odvrnil sosod. — Toda ne hudujte se preveč, saj sem vam pripravljen plačati odškodnino.

— Saj nisem prišel po odškodnino.

— Po kaj ste pa prišli?

— Vprašat sem vas prišel, če mi psa prodaste.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ZGODBA O ANATOLU ANDREJICU

Poslednji daljši jesenski izlet se nam je že drugi dan temeljito izmaličil. Od ranega jutra je kapalo po nas in kolikor bolj se je voda vpijala v obleko, toliko težje breme smo občutili na ramenih in v tem občutku nas je minevala doza volje. Čutil sem že na nekaj mestih neprijetni hlad vode na topli koži in kakor odreslino mi je prišlo godrnjanje Milanovo, naslovljeno Ivanu, vodji naše tročlanske odprave:

— Kaj bo neki ta tvoj Sv. Duh? Komaj še vlačim noge iz blata. Do zadnje nitke sem že premocen. pa se ne pridemo iz te gostave.

— Ravno sem premišljal, da li ne bi šli vedrit k temu kmetu gor v rebri. V temi lahko zaidemo in ne verjamem, da bi prišli še za svitlo k Sv. Duhu. Kaj pravita?

Le brž kam pod streho, kdo se bo ubilaj po temi in v dežju, — ava odbrila nasvet skoro v en glas.

— Nu, pa krenimo v reber, vendar ko pol ure ne bo. Poznam kmetiča, izvršten mož je. Vesel nas bo v svoji samotni, rad ima, ako se kdo zateče k njemu.

Stopili smo bodreje in čez picele pol ure nas je pozdravil Omejec, gospodar zadnje naše domačije ob meji. Izkazal se je res kot prijeten človek in da nismo bili tako trudni bi se bili pomenkovali z njim in z njegovo družino pozno v noč. Polagoma pa je začel pogovor pešati in trudnost se nas je vse bolj in bolj polastala. Ko se je bilo treba odpraviti spat se je izkazalo, da je vsa hiša zatrpana s krompirjem, koruzo in drugimi poljskimi pridelki. V "zadnji hiši" nam je dekla z velikim trudom odmetala toliko neolčkane koruze, da nam je za silo napravila ležišče, kamor bi se lahko vlegli vsi trije zelo na tesno.

Tovariša sta se takoj lotila prirejanja postelje, jaz pa sem se spomnil, da mora biti v hiši tudi podstrešna sobica, pa sem stopil v vežo za gospodarjem, da ga pozdravi, kako bi bilo s prenočiščem zgoraj.

— Prazna je, — je dejal Omejec — tudi postelja je gor, ali kaj boste gor ležli, kar zdolaj ostanite. Ne da bi vam ne hotel postreči, ali mislim, da ni za vas.

— Morda pa bo, pojdiva pogledat, ako vam ni nerodno.

— Kaj mi bo nerodno, pojdiva ako vas je volja.

Čisto lepa sobica je bila. Zrak malo zaduhel, ali pri odprtem oknu se kaj hitro odprane temu nedostatk. Čudno se mi je zdelo, zakaj jo je hotel mož utajiti. Postelja

me je vabila in dejal sem: — Kar tu ostanem, če vam je prav.

— Meni je že prav, ali povem vam, v tej sobi je nekdo umrl.

— Kaj bi tisto, — prekinem gospodarja, — v vsaki sobi kakke sta rešje hiše je že kdo umrl. V ostalem: kdaj pa je to bilo?

— Pred sedmimi leti.

— Jaj, to je že dolgo in mene ne bo motilo.

— Prav, gospod, je rekel kmet, mi pogrnili in porahljali posteljo ter dodal: — Ali naj vam še enega gospoda gor pošljem za družbo?

— Ne, ni treba. Kaj bi se dva tlačila v postelji, ko je spodaj dovolj prostora. Kar lahko oče jima želite v mojem imenu.

— Bom, tudi vam jo želim, gospod, in dobrega spanca.

Nekako obotavljaje se je odšel iz sobe, ko je videl, da se že sladičin. Praskal se je za ušesi in na vsak način hotel še nekaj povedati. Naposled pa je le odšel: — Lahko noč.

Zleknil sem se po postelji ter zapal kakor ubit po celodnevem naporu in po neprepani prejšnji noči. Prebudil sem se spočit z občutkom, kakor da nisem sam v sobi. V polnu sem začul neke korake in kar naenkrat sem zagledal, kako se odprla vrata in v neznanosti obratih — bilo je tik pred zoro — sem opazil človeka v graničarski uniformi. Obesil je čepico na klin, razpahnil sukno na dvoje in sedel na stol ob postelji. Zazdel se mi je znan in preden sem se spomnil, kdo da bi bil, me je nagovoril:

— Zdravstvujte, Fjodor Pavlovič.

Hipoma sem spoznal prišleca in mu veselo odzdravil:

— Zdravstvujte, Anatolij Andrejevič. Prav vesel sem vas, dolgo se že nisva videla. Kako je z vami? — Ponudil sem roko, oni pa je odkimal, kakor da ne vidi roke je odkimal, kakor da ne vidi roke Sašo in Klavdijo. Saj ju poznate, Sašo-Krasotca in Klavdijo Andrejevo.

— Pastimo to, jaz imam krvave roke. Moril sem, brodil sem po krvi. Ubil sem Sašo in Klavdijo.

— Katerega Sašo? Ali se vam blede? Za božjo sveto voljo!

— Nu, najlnega tovariša Sašo-Tatarja. Vi ne veste, da je bil Aleksander Kličdži, na Saša - Tatar, predsednik sveta v Mariupolju, ko so mi ustrelili očeta in brata Nikolaja. Toliko, da ni sam podpisal smrtne obsodbe in Klavdija ni imela besede, da reši očeta. Odšel

sem k Denikinu, da se maščujem nad morilci. Potokoma smo prelivali bratsko kri. Nekoe sem na postaji v Čaricinu zapazil Sašo in Klavdijo. Skočil sem iz vagona in ju položil vsakega z enim strelom. Imela sta dete, ki je zaplakalo, da me je zazebljo v srce. Odvedli so me h komandantu eselonu.

— Kaj pomenjate, poročnik? — Ubil sem sestro in svaka. Mislim, da boste razumeli, ako vam povem, da sta to Aleksander Kličdži in njegova žena. — Dobro, Kličdži je bil znan lopov, ali kam z otrokom?

— Kaj to nas briga, polkovnik, saj gremo vendar ubijati, jemati otrokom starše, sestrām brate, materam sinove, saj je to naš prokleti posel.

Polkovnik je skomignil z rame in in dal znak za odhod. Odpeljali smo se, na peronu pa je ostalo dvoje trupel in dete je jokalo nad njima. Odšli smo in divjali po svetli ruski zemlji, kakor da je pekel izbruhnil svoje posasti, tako smo se bili zagrizli drug v drugega. Kiltaje so naglani nad nas, hladno-krvno svojaz z vedno smehljajočimi se obrazi. Odtedaj nisem več videl drugega nego kitajske obraze in jokajoče dete nad trupli očeta in matere. Naprej ali nazaj mi je bilo vseeno, dokler se nisem znašel v teh hribih, kjer sledim za tiho-tapci. Ali samota, prijatelj, samota mi je bila neznosna. Sam v gozdu ali vendar vedno obdan od kitajskih obrazov in neprestano joka dete na peronu...

— Med ljudi morate, da se odpočijete, Anatolij Andrejevič.

— Dobro mi je sedaj, brat. Po burnem vojevanju uživam generalni počitek. Bil sem ga že tako potreben, da ga nisem mogel dočakati in sem si ga izposloval sam. Glejte!

Pokazal je s krvavo in tresočo roko na sence, kjer je zevala črna rana, od katere se je vila temna sraga po licu. Rana in sraga sta se šilili, da me je postala groza in se mi je izvil iz grla strahovit krik, ki me je do dobra prebudil. Privid je izginjal in se razblinil v jutranjo svetlobo, ki je lila skozi okno. Še sem buljil proti oknu, ko zaslišim Omejec glas za vrati:

— Vstanite, gospod, tovariša sta že pokonci.

— Da, da, takoj pridem.

— Počakam vas pred vrati, — je dejal Omejec.

Nekaj minut nato sva stopala po temničnih stopnicah dol. Sedel sem za mizo in si podprl glavo z rokami, premišljal, kaj da je bilo sanje ali resničen privid.

Omejec pa se je sklonil k meni.

— Ali mislite nanj?

— Da, nanj. Prav za prav: koga mislite, saj ne morete vedeti.

— Ali vas ni obiskal oni ruski oficir?

— Kateri?

— Oni, ki si je v tej čumnati pogladi krogi v glavo. Sedem let je že tega. Škoda zanj, fin človek je bil. Zdal pa hodi nazaj, pravi jo ženske, jaz ga še nisem videl, pa sem nalašč nekaj tednov gori spal. Čudno je, da ga vidijo samo ženske in pa, kdor pride iz mesta. Saj sem vam snoči odsvetoval, pa ste videli samo posteljo. Pisal se je Aleksej Kalašnikov. Vse noči ni spal.

— Ni bil Kalašnikov. Ali sem kaj kričal?

— Nič niste kričali, časi sem bil malo v skrbih zavoljo vas. Teda da ga ni bilo. Hvala bogu, morda se bodo tudi ženske odvadile strahu.

— Ne, Kalašnikva ni bilo, bodite pomirjeni.

Mož si je globoko oddahnil. Meni pa je prišlo na misel, da mi je Anatolij Andrejevič pravil svojo tragedijo, preden je vstopil v tujsko legijo, kjer je kmalu našel pokoj v vročem saharškem pesku.

Zveza s Kalašnikovim mi je popolnoma nejasna in štejem prigodo med slučajne, ki jih je polno naše življenje in ki se ne dajo razjasniti.

SEZNAM KONCERTOV:

28. dec.: Radio-koncert WJAY, Cleveland, Ohio.

31. dec.: Lorain, Ohio: Slavovce Svetozar, 933 E. 183 St., Cleveland, Ohio.

ZDRAV BOLNIK

Angleški listi poročajo, da je nedavno umrl najstarejši solitar v kraljevini. Piše se James Underhill in je dosegel lepo starost 98 let. Vendar pa je pri tem možu najzanimivejše to, da je bil vse svoje življenje do gnano tako bolan, da je bilo vsak hip pričakovati njegove smrti. James se je hotel kot mlad mož zavarovati in je hodil od zavarovalnice do zavarovalnice, da bi sklenil zavarovalno pogodbo. Povsod pa so mu zdravniki, po temeljiti preiskavi dognali take boleznili, da si nobena zavarovalnica nupala skleniti z njim zavarovalno pogodbo, boječ se, da ne bi moral že prihodnji teden izplačati premije. Zdravniki, ki se nikoli ne motijo, so namreč dali Jamesu črno na belem, da ne bo preživel naslednjih nekaj mesecev. Vsak zdravnik je po temeljiti preiskavi izjavil isto in mož je bil skoro edina izjema, ker ni bil zavarovan. Gospod solitar pa je kljub temu živel dalje preko odmerjenih mesecev, dolgo je kašljal, ali dolgo je tudi živel. V veliko zadoščenje mu je bilo, ko je spremljal vse zdravnike, ki so njemu obetali skorajšnjo smrt, na zadnjem potu in jim izkazal zadnjo čast. Zdravje pa se mu je boljalo, čim starejši je bil. Kol je vozil do svojega 33. leta, kot 90-letni stavec je še javno nastopal na koncertih in igral flavto. Stiri leta nato si je bil zlomil hogo, pa se mu je kost tako hitro zrastle, da se je vse udrilo. Prišel pa je čas, ko se tudi zdravniki niso več močno zmotili, ko so proglasili: mož bo čez nekaj mesecev umrl. Zadnje zdravniške preiskovanje je bilo skoro točno in James umrl natanko štiri mesece potem, ko so zdravniki dejali, da bo živel samo še nekaj mesecev.

SLIKARJI BREZ BARV

Sovjetski trgovski zastopnik Sokolnikov je otvoril v Londonu rusko slikarsko razstavo. Ta vsebuje do 300 risb s peresom in vodnimi barvami. Olinatih barv ni videti. Angleško občinstvo se je največ zanimalo za lep boksarski prizor, en borec leži na tleh, zmagovalček je še napoli sklonjen in se vzvrača po odločilnem sunku. Slika je ugajala, toda Angleži niso razumeli, zakaj sta oba boksarja modre barve. Sovjetski tolmac, ki vodi obiskovalce po razstavi, je pojasnil, da slikar morebiti ni imel druge barve. Povedal je, da ruski slikarji sploh nimajo platna in olinatih barv ter so zaradi tega v rabi zgolj vodne barve ter papir. Isti vodnik je pripovedoval o težkem življenju, ki ga imajo umetniki na Ruskem. Komaj 10 odstotkov jih je v stalni službi, vsi ostali stradajo. Nova naročila daje edino 4000 delavskih rublov in 20.000 kmečkih ditalnic. To število ni preveliko za vsa Rusija. Zato pa ni nobenih bogatih mecenov ali nabiralcev slik in tudi državni muzeji niso zmogni kupovati za svoje zbirke nove umetnine.

POSTREZLJIVA TVRDKA

Kadar Parizanom ni všeč kakšen zvočni film, si vtaknejo v usta dva prsta in zažvižga. Tega sprejema je bil deležen tudi Janingsov film "Sinji angel". Tvrdba "Alliance cine matographique europeenne", ki v Parizu zastopa nemško produkcijo, si je zapomnila to demonstracijo. Vsi, ki so prišli te dni na prvo predstavo nekega novega nemškega filma, so od nje dobili zastoj pisčalke s pritrjeno posetnico "A. C. E.". Tvrdba je obiskovalce vlijudno naprosila, naj se poslužijo pisčalke, če jim film ne bo všeč. Večina obiskovalcev je preizkusila pisčalko takoj, še preden se je pričela predstava, in ta posetnica je obljubovala grozovit koncert na koncu. Za srečo je izostal. Novi film, operette "Cesta v roj", je bil vsem zelo všeč.

POZIV!

Vai naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo.

SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR

ZA LETO 1931

CENA 50c

Po zanimivem čitivu presega vse dosedanje.

BLAZNIKOVE PRATIKE

za leto 1931

CENA 20 CENTOV

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street

New York City

Iz Jugoslavije.

Obsodba zaradi poverbe.

Postnemu radniku Mitarju Banoviću iz Strumice, ki je bil pred sodiščem v Strumici obsojen zaradi poverbe 115.000 Din na 6 let, ječe je priznivo sodišče v Skoplju zvislo kazeno na osem let.

Nevarna igra.

V Osljeku sta 1-letni Emerik Balogh, sin ciganskega primasa, in njegov tovariš Stefan Bogdanović na polju zakurila in skakala čez ogenj. Ko sta hotela skočiti čez enega iz druge strani, sta trčila skupaj in Balogh je padel na žerjavico. Le s težavo so ga vsega opečenega posegnili iz ognja. Dečka so prepeljali v bolnico, kjer se bori s smrtjo.

Tragedija dveh Slovkov v Zagrebu.

V Zagrebu se je zastrupila s octovo kislino Slovenka Marica Pleško po pokliku šivilja. Prepeljali so jo v bolnico, kjer so ji izpraznili želodec in jo rešili gotove smrti.

Na Martinovi cesti se je zastrupila s plinom 20-letna služkinja Marija Rojina, doma iz Straže. Vzrok samomora je bila baje nesrečna ljubezen.

Smrt odličnega pomorskega v Zagrebu.

V Zagrebu je preminul eden naših najodličnejših in najhrabrejših pomorščakov David A. Klein, bivši dolgaletni direktor ogrskega narodnega društva na Reki. Častni član znanega angleškega pomorskega društva Institution of Naval Architects v Londonu, član največjih pomorskih društev na Portugalskem v Španiji, Franciji Nemčiji itd. Bil je znan kot eden najboljših in največjih pomorščakov, njegovi junaški čini so znani širom sveta.

Leta 1881 je z največjo nevarnostjo rešil blizu Nove Zemlje posadko jadralnice "Baltic", ki je štela 60 moških. Jadralnica je vihar treščil ob napoj in se je potopila. Njegov junaški čin je na Portugalskem vzbudil splošno občudovanje. Mož je rešil okrog 500 ljudem življenje. Pokopali so ga v Zagrebu, kjer je preživel zadnja leta svojega burnega življenja.

VESTNI SLIKAR

K 500-letnici Giottovega "Razpela", ene največjih italijanskih umetnin, približuje pariški "Journal de Debats" naslednjo zgodbo.

Ko je Giotto z velikim uspehom naslikal v Assisiju po presnem 28 prizorov iz življenja sv. Frančiška, ga je povabil kardinal Stefaneschi v Rim. Papež Bonifacij VIII. je bil z umetnikom zelo zadovoljen in mu je naposled naročil veliko sliko Kristusa na križu za oltar nove cerkve S. Maria sopra Minerva. Giotto, ki je tudi sicer vedno izražal vsako narečilo, se je to pot hotel še posebno oddikovati. Odljubil je znatno nagrado nekemu rezežu, ki je bil pripravljen eno uro viseti na križu. Seveda je naredil najbolj mučeniški obraz in je tudi zelo trpel, a umetnik se ni bil zadovoljen. Roke in noge niso bile prebodene z žebli, temveč samo s konopci privezane na križ, a razen tega je bil model živ: obraz in tudi vse telo v mukah umirajočega bi morala drugače izgledati. Pred vsem je pogrešal umetnik prave mrtvaške barve. Zato je na zadnje kratkoma pograbil bodalo in rezežu prebodel srce, kakor je to storil rimski vojskav v evangeliju. Nesrečno je takoj izdihnil. Zdal mu je Giotto z žebli pritrtil roke in noge ter se je z mizlično naglico lotil slikanja.

Nova umetnina je pretresla sveto. Ni mogel prebraviti umetnikove točnosti: blede polti umirajočega, mučeniškega obraza in odrenenih nog in rok. "Imel sem vzoren model," je skromno pripomnil umetnik, "če želite, vam ga bom pokazal, in videli boste, da sem le zvesto posnemal naravo." Papež se je začudil, "Kaj praviš?" je vzkliknil. "Saj mi vendar ne boš pokazal Zveličarja na križu?" Giotto se je nasmehnil: "Seveda ne, ampak vam bom lahko pokazal svoj model, če mi že v naprej obljubite odpustanje."

Papež je pristal na ta pogoj in ga je umetnik povedel v svojo delavnico. Odgrnil je zastor in sv. očetu pokazal križanega. "Umoril sem tega rezeža, ker drugače ne bi mogel dobro opraviti vašega naročila!" Papež je ostrmel. "Odpusti mi ti greh," je rekel, "a izročil ti bom rablju. Kot morilec zaslužiš najbolj smrt." Umetnik ni ugovarjal, vdal se je navidezno v svojo usodo in samo prosil, naj mu bo dovoljeno dovršiti sliko. Papež mu je ustregel, a svojim Svicarjem je naročil, naj preprečijo vsak morebitni poskus bega. Giotto je mirno pripravil barve, vzel čopič in naglo vse platno prepletkal z neko črno gosto tekočino. Slika je izginila. "Ponesite jo sv. očetu," je naročil, "kdaj lahko umrem!" Papež je osebno pohitel v ječo, in je kmalu bridko odidal njegovo novo barbo: Odljubil mu je najbolj mučno smrt, če ne bo na novo naslikal Kristusa na križu. "Nisem mogel drugače," je odvrnil Giotto. "moja slika bi vas vedno spominjala, da ste kršili dano obljubo. Nisem hotel, da bi vas grizla vest." Teda mu je papež obljubil oprostitve in še visoko nagrado, le da bi še enkrat naslikal umetnino. Zdal je zahteval slikar pismeno obljubo. Čim jo je papež podpisal je vzel gobo in s spirito opiral sliko. Temna tekočina je bila navaden lak in slika se je zopet prikazala nepoškodovana.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledenjih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochova:
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, A. Sattil.
Bakula, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banion

ILLINOIS

Aurora, J. Verbien
Chicago, Joseph Bilah, J. Bevilé,
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Faber.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich,
J. Zalelet, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelch.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago, Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich.
Waukegan, Jože Zelenc

KANSAS

Girard, Agnes Moonik.
Kansas City, Frank Zagar

MARYLAND

Steyer, J. Černe
Kittimiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Janzelich.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouse, Frank Pucelj.
Ely, Jos. J. Pshel, Fr. Sezula.
Evelet, Louis Gouse.
Gilbert, Louis Vesel.
Hibbing, John Povis.
Virginia, Frank Hrvatic

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj

MONTANA

Klein, John R. Kom.
Roundup, M. M. Panias
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternina
Little Falls, Frank Masar

OHIO

Barberton, Jann Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, Math. Slapnik.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kumec.
Niles, Frank Kogovsek.
Warren, Mrs. P. Barbar.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Griffin City, J. Kohar.

PENNSYLVANIA

Amoride, Frank Jaske
Bessemer, Mary Hribar
Bradock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavce.
Claridge, A. Yerina
Conemaugh, J. Brezovec, V. Rovanscek.

Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previč, Louis Jupan-
čič, A. Skerlj.
Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamia.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Fe-
renchack.

Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polanc, Martin Koroshets.

Krayn, Ant. Tauselj.
Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr. Demahar.
Meadow Lands, J. Kopriysek.
Midway John Zust.
Moon Run, Fr. Podmilček.
Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Ath in J. Pogačar.
Presto, F. B. Demahar.
Reading, J. Pesdtro.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schiffr.

West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peternel

UTAH

Helper, Fr. Kreba.

WEST VIRGINIA:

Williams River, Antos Svet.

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren.
Sheboygan, John Zorman.

WEST ALLIS:

Frank Skok.

WYOMING

Rock Springs, Louis Zaucher.
Diamondville, Joe Rollich

Naj bo vesel Božič

Iz dolge vrste preteklih let v bančnem poslovanju, pridobili smo izkušnjo, ki nas uči, da dobrosrčnost naših rojakinj in rojakov tudi v slabih časih ne pozna meje za dobra dela.

Na podlagi te izkušnje smo uverjeni, da se boste tudi letos spominjali svojih dragih in stari domovini, z večjem ali manjšim denarnim darilom za Božične Praznike.

Z najboljšimi zvezami, smo popolnoma pripravljeni za točno izvršitev vseh naročil, vendar prosimo ne odlašati s pošiljati, da nam bo mogoče nakazane zneske dostaviti obdarovancem pravočasno.

Sakser State Bank

82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

Carovniško zlato.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.
Za Glas Naroda priredil G. P.

35

(Nadaljevanje.)

Vesel gradič mu je v večji meri prijal kot pa temni grad Ravenau. Jutta pa je na čuden način opustila svojo ljubezen za Schonrode, odkar se ni mudil tam Goetz!

Hotela je ostati v gradu Ravenau. V temelju pa je bilo vseeno za Herberta, kje bo stanoval, kajti svoje življenje je sklenil uživati daleč proč od domače hiše.

Dosedaj je respektiral Jutine muhe ter vsled tega še precej dobro izhajal z njo. Vsled migljaja matere, je dala Jutta nakazati precej denarja iz grajske blagajne.

Gvendelina je lahko plačala s tem denarjem vse svoje malenkostne dolgove.

Jutta se ni brigala, koliko denarja sta dvignila.

Herbert je ostal še po Novem letu.

Na novoletni dan sta napravila zaroka ter gospe Sterneck vožnjo s sanmi po okolici.

Nedaleč od mesta, kjer sta se Jutta in Goetz prvič srečala, so srečali druge sani.

Goetz ter njegova mati sta bila notri. Povsem nepričakovano je videla Jutta Goetzov obraz.

Prebledela je ter se naslonila nazaj. Za trenutek sta se srečala pogleda. Tudi on je postal bled, a pozdravil je mirno ter dvorljivo.

Se predno si je opomogla od strahu, so bile sani že daleč proč.

Herbert in Gvendelina sta jo opozovala ter hitro izmenjala pogled, kot da hočeta reči:

— Previdni! Ni še gotova s tem!

Jutta je molče sedela na svojem mestu.

Zeblo jo je prav v dušo, in neskončna bol je stiskala njeno srce.

Goetz se je hitro potolažil ter se obrnil smeje proti materi, da jo pomiri. Ona je dobro zapazila, kaj ga je stal ta smehljaj.

— Kako majhna in blede izgleda! — je pripomnila polglasno. — Goetz pa ni odgovoril ter udaril po konjih.

Mati se je naslonila nazaj v blazine.

*

Jutta se je oddahnila, ko je Herbert odpotoval. Vsaj ji ni bilo treba več prenašati njegovih nežnih besed ter ljuboznosti.

Želela si je, da bi ne bilo nikdar konca leta žalovanja! Stokala je pod vezmi, katere je smatrala za nečloveške.

Iskala je vsako priliko, da odvrne svoje misli ter se tudi poslužila vsake prilike za to.

Jutta je bila nekega dne zopet v podstrešju, medtem ko je skrbno pazila na svojo konteso.

Jutta je stopila v stolp, ko je Jutta zapirala okno.

— Sobe so zelo udobne ter čedne. Dosti skrivnostnejše sem si jih predstavljala, gospe Volgemut, — je rekla Jutta. — Škoda, da so prazne.

Sedla je v naslonjač. Stari ženci je rekla:

— Žal, da je za stanovanje nekoliko preveč posastno.

— Torej verujete še vedno v skrivnostno obnašanje Katarine Sartre? — je vprašala Jutta prisiljeno smeje.

Jutta Volgemut je postala nemirna.

Že več tednov se je vpraševala, če je že sedaj čas zaupati skrivnost kontesi.

Goetz ji je rekel, da bo malo srečna, ko bo izvedela skrivnost. Srečana pa že itak ni bila mlada gospodarica.

Njene oči so zle bolj otožno kot kdaj prej in njen blede obrazek je postal vedno bolj trpeč.

Sedaj je bila ugodna prilika, da ji vse pove.

Stopila je k Juti, se nekoliko odkaljajala ter rekla nato pomembno: — Prej nisem vrjela in tudi sedaj še manj vrjamem, a sama sem s svojimi lastnimi očmi videla skrivnostno postavo!

— Gospe Volgemut — je vzkliknila Jutta neumno, — to je pač šala!

— Šala! Kontesa, videla sem s svojimi lastnimi očmi in to mora biti že nekaj! Pripovedovala vam bom o tem!

— Vi me delate radovedno, draga gospe Volgemut. Sedite, prosim vas, kajti dosti starejši ste od mene ter vas ne morem videti stati pred menoj! — je odvrnila Jutta.

Nato pa je pričela pripovedovati jasno ter obširno svoj nočni doživljaj, kot se je završil.

Jutta jo je poslušala, najprej smeje ter nato vedno resnejše. Ko je omenila tajni predal pisalne mize, je skočila presenečena pokonci.

Jutta je zaključila pripovedovanje rekoč:

— Tako posastno je izgledalo vse, da si nisem upala priti iz svojega skrivališča, čeprav nisem nikakrj zajec. Če bi že takrat vedela, kar sem pozneje izvedela, bi gotovo prišla pošast za vrat. Potem bi ne izginihi dragoceni dokumenti, katere sta iskala kontesa z gospodom Gerlachhausenom.

Jutta je izgledala zmedena v razburjeni obraz stare ženice.

— Ali niste spoznali obraza? — je vprašala, zelo zmedeno.

— Milostljivi kontesa, to vendar ni bil nikakrj obraz. V svojem strahu sem videla nekaj nepremičnega in belega. Šele pozneje mi je prišlo na misel, da je morala biti to bela maska.

Jutta je skočila zopet pokonci ter položila roko na rame stare ženice.

— Ali niste govorili z nikomur o tem? Ljudje so itak plašljivi!

— Tukaj v hiši z nobenim človekom! Na dan, ko ste dokumente pogrešili, sem čakala v parku gospoda Goetz Gerlachhausent ter mu vse povedala!

— Goetz Gerlachhausen? — je vzkliknila Jutta presenečena.

— Da, kontesa!

— Zakaj pa njemu?

— Ker je naš grof dosti mislil o njem in ker je vedel, da je on vaš najbolj zvest ter pošten prijatelj kontese!

— Kaj je odgovoril nato?

Jutta je natančno sporočila ter zaključila pripovedovanje s tem, da je smatrala čas primernim, da kontesa svoj molk glede one noči.

Jutta ni bila v tem trenutku prav nič blede.

Njena lica so žarela in ravenaška guba je stopila bolj odločno na dan.

— Ali imate kak določen sum, gospe Volgemut?

Ta je vzdržala pogled rekoč:

— Več kot štirideset let sem v Ravenau-u in moje srce pripada moji gospi. Žalost in veselje sem občutila z njimi, vi, draga kontesa, vi ste mi paravnost prirasli k srcu! Vsled tega morate razumeti, da bi ne hotela, da bi me na stara leta spodili z Ravenau in zato rečem: — Ne, jaz nimam nobenega suma. Bog mi oprostí to laž!

Jutta je stopila nazaj.

— Vedno boste ostali v Ravenau-u, draga gospe Volgemut. Če pa imate kak sum, ne izgovarite ga, — meni na ljubo. Ker nimam dokumentov, bi bilo vse zaman!

— Ali so dokumenti tako važni, kontesa?

— Rača bi jih nadomestila z zlatom, kajti ti dokumenti bi me lahko oprčili strašnega dvoma ter mi prinesli jasnost. Sedaj pa so izginili in nikdar več jih ne bodo mogli najti! Živela bom vsled tega v večnem dvomu ter večnem nemiru. Sedaj pa pojdiva, mraz je tukaj.

Pogledali sta si še enkrat v oči s pogledom, ki je nadomeščal tisoč besed.

Nato sta hitro odšli.

Jutta je odšla skozi galerijo v svojo sobo.

Imela je občutek, kot da je izgubila tla pod svojimi nogami. Vrata svoje sobe je zaklenila.

*

Le stežavo se je mogla Jutta Volgemut v govorjenju z Jutino materjo obvladati, da ni slednja ničesar opazila.

Pogosto je mislila, da morajo biti zelo zadovoljni z njo. Jutta pa ni bila prav nič zadovoljna. Pogosto se je vpraševala, če Herbert tudi dvomi o resničnosti njene matere. Na vse načine si je prizadevala izvedeti, kako se je njeni materi posrečilo izvedeti da sta se o nji pogovarjala.

Goetz ter njen stari oče, a vse zaman.

Jutta Volgemut se je zelo brigala za svojo konteso. Edina njena misel je bila:

— Kako naj presrčim Juti te dokumente?

Izmislila si je najboljši drzne načrte, ki pa so ostali vsi neizvedljivi. Eno pa je bilo gotovo:

— Če niso dokumenti še ničeni, se morajo nahajati v sobi gospe Sterneck, a kje?

Jutta Volgemut se je vsled tega prav posebno zanimala za sobe, v katerih je stanovala gospe Sterneck!

Prav gotovo bi se poslužila tudi vloma, če bi na ta način mogla priti v posest dokumentov.

S svojim zarotencem je Jutta redno dopisovala.

(Dalje prihodnjik.)

ZAKLAD BREZ GOSPODARJA

Lloyd Ellis, posestnik v Johannesburgu v Južni Afriki, se je že v šestih vrnil s praznimi rokami s potovanja v oddaljen pragod. — Iskal je zopet zaman Lobenhulove zaklade. Lobenhula je bil zamorski kralj iz rodu Matabele v Rodeziji. Leta 1886. je med vojno z Angleži v pragodu zakopal vse svoje zaklade: slonovino, diamante in zlato, da bi se jih ne polastili sovražniki. Ko so bili zakladi skriti, je poklical kralj svoje vojščake in ti so mu na povelje poklali vse zamorce, ki so zagrebli zaklade. Kot edina priča je ostal živ poleg kralja samega njegov tajnik, Anglež John Jacobs. Ta pustolovec si je obvaroval življenje samo zato, ker je moral kralju narisati zemljevid s točno označbo nahajališča zaklada. Toda Lobenhula je umrl v pregnanstvu, daleč od domovine. Jacobs pa se je po mnogih pustolovčinah zadržal pod Ellisovo streho in je pred smrtjo gospodarju zaupal svojo skrivnost. Od tedaj išče Ellis Lobenhulove zaklade in jim ne more priti blizu.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

ŽIVO SREBRO V HRANI

Pred nekoliko leti je vzbudil veliko pozornost berlinski kemik dr. Stoc s trditvijo, da utegnejo škodovati človeškemu zdravju neznatne količine živega srebra, ki jih telo stalno sprejemo iz amalgamskih plomb. To trditve so začetkom sprejeli s skepto, potem pa so na podlagi natančnih preiskav dognali, da izloča mnogo ljudi majhne količine živega srebra in so ga morali tedaj od nekdaj v telo sprejeti. Kakor pa je sedaj dokazal dr. Borinski, vodja kemičnega oddelka berlinskega zdravstvenega zavoda, izvira to živo srebro iz naših živil, kajti izločajo ga tudi ljudje, ki niso imeli nikoli v življenju zobnih plomb. Vendar je te prvine v živilih tako malo, da ne more škodovati zdravju. In tudi iz plomb v telo prehajajoče živo srebro se giblje v tako malenkostnih količinah, da utegne imeti kakšen slab učinek v le prav redkih primerih.

DVOJČKA Z DVEMA ROJST-NIMA KRAJEMA

Gospe Vacher iz neke vasi blizu Nantesa na Francoskem je rodila sina. Toda porodni krič niso nehali in prestrašena babica je naposled poklicala zdravnika. Ta je ugotovil, da je na poti še drugi otrok ki pa je potreben kirurgove pomoči. Rešilni avto je mater odpeljal v Nantes na kliniko, kjer je prirokal na svet drugi sin šele 24 ur pozneje. Tako sta se dvojčka rodila v različnih krajih in različna župana jima bosta spisala rojstni list.

MODERNI NAMIZNI! GLOBUS

vam koristi pri čitanju časopisov in knjig, poda vam bolj živahno in enotno sliko dežel, o katerih slišite, pomaga otrokom pri učenju, razvija njihovo znanje o svetu, na katerem živimo, poveča zanimanje za zrakoplovne polete, potovanja in ekspedicije.

TA LEPO NAPRAVLJEN GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemjo, na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učenci se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

V premeru meri globus 6 inčev

Visok je 10 inčev

KRASNO
BARVAN
TRPEŽNO IZDELAN
MODERN
VZOREC

POTREBEN V
VSAKEM DOMU
ŠOLI ali PISARNI

Prednosti globusa

Ta lepo izdelan globus kaže v finih pestrih barvah dežele in vodovje, morske toke, smeri ladij, mednarodno dnevno črto itd. Zemljevid je tiskan v živih barvah, je na lepem stojalu in je ves polakan s prvostnim lakom. Globus je iz posebne snovi, ki se ne da razbiti ter je bolj trpežna kot katerakoli snov, ki se jo uporablja za globuse te velikosti. Stojalo je iz takozvane "art moderne" kovine in kristalni izdelavi ter jako lepo. Na severnem tečaju je kovinsko kazalo, s katerim lahko določite dnevni čas v kateremkoli delu sveta. To je edini globus te velikosti s tako pripravo.

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

Moderni namizni globus je vreden vsakega doma in vsake pisarne. Vaši prijatelji ga bodo občudovali, vi in člani vaše družine se boste dosti naučili iz njega.

Cena s poštnino vred \$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO za GLAS NARODA OZIROMA SE NA GLAS NARODA NAROČE, GA DOBE ZA \$1.75

GLAS NARODA

216 West 18th Street
New York, N. Y.

Kretanje Parnikov Shipping News

18. decembra: Dresden, Cherbourg, Bremen	23. januarja: Pennland, Cherbourg, Antwerpen
23. decembra: Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg	29. januarja: Rochambeau, Havre
24. decembra: America, Cherbourg, Hamburg	29. januarja: Europa, Cherbourg, Bremen
26. decembra: Bremen, Cherbourg, Bremen Milwaukee, Cherbourg, Hamburg	30. januarja: Majestic, Cherbourg Milwaukee, Cherbourg, Bremen
27. decembra: Paris, Havre Leviathan, Cherbourg	3. februarja: De Grasse, Havre Roma, Napoli, Genova
31. decembra: President Harding, Cherbourg, Hamburg	4. februarja: President Roosevelt, Cherbourg, Hamburg Deutschland, Cherbourg, Hamburg
3. januarja: Mauretania, Cherbourg Bremen, Cherbourg, Bremen De Grasse, Havre Cleveland, Cherbourg, Hamburg	6. februarja: De France, Havre
6. januarja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam	7. februarja: Aquitania, Cherbourg
7. januarja: Deutschland, Cherbourg, Hamburg	9. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen
9. januarja: Saturnia, Trst	11. februarja: America, Cherbourg, Hamburg New York, Cherbourg, Hamburg
10. januarja: Majestic, Cherbourg America, Cherbourg, Hamburg	12. februarja: Suffolk, Cherbourg, Bremen
12. januarja: Europa, Cherbourg, Bremen	16. februarja: Europa, Cherbourg, Bremen
14. januarja: Augustus, Napoli, Genova Leviathan, Cherbourg	17. februarja: Lafayette, Havre Augustus, Napoli, Genova
15. januarja: Stuttgart, Cherbourg, Bremen	18. februarja: President Harding, Cherbourg, Hamburg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
16. januarja: Paris, Havre St. Louis, Cherbourg, Hamburg	19. februarja: Berlin, Boulogne Sur Mer, Bremen Saturnia, Trst
17. januarja: Aquitania, Cherbourg President Harding, Cherbourg, Hamburg	20. februarja: Paris, Havre Olympic, Cherbourg
21. januarja: Bremen, Cherbourg, Bremen George Washington, Cherbourg, Hamburg Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg	24. februarja: New Amsterdam, Boulogne Sur Mer, Rotterdam
	25. februarja: Bremen, Cherbourg, Bremen George Washington, Cherbourg, Hamburg
	26. februarja: Dresden, Cherbourg
	27. februarja: De France, Havre St. Louis, Cherbourg, Hamburg
	28. februarja: Aquitania, Cherbourg

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

PARIS 24. dec. 16. jan.
(4 P. M.) (6 P. M.)
De France 6. feb. 27. feb.
(7 P. M.) (4 P. M.)

Najkrajša pot po Zelenici. Vsakdo je v posebni kabini z vsemi modernimi udobnostmi. — Pijača in slava francoske kuhinje, izredno nizke cene.

Vprašajte kateregakoli pooblaščenega agenta ali
FRENCH LINE
19 STATE STREET
NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je posučen o potnih listih, priljagi in raznih drugih stvarih. Vsled naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša pojasnila in priporočamo vedno le prvotne brozurnike.

Tudi nedržavljan zamorejo potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj tudi v teku 6. mesecev in isti se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in onl, ki potujejo preko New Yorka je najbolje, da v prošnji označijo naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postave, ki je stopila v veljavo z prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljencev letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilecem, ki imajo prednost v kvoti in ti so: Starši ameriških državljanov, možje ameriških državljanek, ki so se po 1. juniju 1928. leta poročili; žene in neporočeni otroci izpod 18. leta poljedelcev. Ti so opravičeni do prve polovice kvote. Do druge polovice pa so opravičeni žene in neporočeni otroci izpod 21. leta onih nedržavljanov, ki so bili postavno pripušeni v to deželo za stalno bivanje.

Za vsa pojasnila se obračajte na poznano in zanesljivo

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK

SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik od 8.30 dop. do 6. popoldne.

Za večjo udobnost svojih klientov, vsak ponedeljek do 7. ure zvečer.

Posluhujmo se vsi brez izjeme, to stare in stanovitne domače banke.